

10.pracovní list – Po stopách Michala Olšiaka na Žďársku

Tento rok jsme pro Vás vypracovali nový projekt, kde se budeme zabývat sochami Michala Olšiaka na Žďársku. Ke každé soše, kterou chceme navštívit, máme vypracován pracovní list, kde si zajímavým způsobem můžete vyluštit, co nás čeká.

Rodiče Vám jistě poradí, když si nebudete vědět rady.

Tak tedy do toho. A nezapomeňte se podepsat ☺

podpis:.....

Tento pracovní list bude poněkud netradiční, nechali jsme cestu do poslední chvíle tajemstvím a pracovní listy si tentokrát budeme vyplňovat společně.

Nejdříve si něco povíme o historii hradu, který se na místě nachází.

Hrad Ronov se poprvé připomíná r. 1329, kdy se po něm psal Smil z Ronova. Byl založen asi na začátku 14. století pány z Lichtenburka, aby chránil cestu vedoucí údolím řeky Sázavy od Žďáru nad Sázavou k Německému Brodu.

Ronovský hrad byl postaven na skalnatém, téměř 115 m dlouhém ostrohu, ze tří stran obtékaném Losenickým potokem. Ze severu chránil hrad ve skále vytesaný příkop o hloubce 23 m a šířce 38 m. Z ostatních stran byl hrad obklopen rybníkem, který napájel uměle vytvořený příkop a umožňoval tak v případě nebezpečí uzavření přístupu k Ronovu. Ke hradu se přijíždělo od jihu po hrázi rybníka a dále přes příkop, kde stával padací most. V jeho blízkosti byl na hrázi rybníka dřevěný srub, který chránil přístup do hradu.

Branou se vcházelo do dolních hradeb, kde ještě dnes jsou zbytky tzv. holomčích světnic. Nad těmito dolními hradbami se na strmém pahorku vypínal vlastní hrad. K němu se přicházelo mezi dvěma hradbami dlouhou soutkou, ústící do branky a na hradní dvůr. Tady stával dlouhý obdélný palác s hlubokými sklepy, při jehož nároží u soutky byla čtyřhranná dvoupatrová věž, která oddělovala dolní malé nádvoří od horního. V jejím přízemí bývala malá branka. V obou patrech věže byly vždy dvě místnosti; z prvního patra byl přístup do paláce. Zbytek dochovaného zdiva paláce dosud svědčí o tom, že jeho budova byla úzká a že měla jedno patro. Větší část zdi paláce je dnes zřícená a porostlá stromy.

Z hradního dvora vedl od brány dlouhý dřevěný padací most na protější stráň, kde bylo předhradí o rozměrech asi 30 x 23 metrů. Na tomto bývalém předhradí se dosud zachovaly stopy valů a zpevněných příkopů, avšak bez zbytků zdiva. Zřejmě na tomto místě stávala jen dřevěná stavení.

Hrad Ronov byl svými zakladateli, pány z Lichtenburka, pojmenován podle jejich erbovního znamení, tj. zkřížených ostrvů (německy nazývaných Rone). Prvním známým držitelem hradu Ronova byl Smil z Ronova, potomek mocného rodu pánů z Lichtenburka, kteří již ve druhé polovině 13. století kolonizovali kraj horního Posázaví, tedy v době, kdy česká část

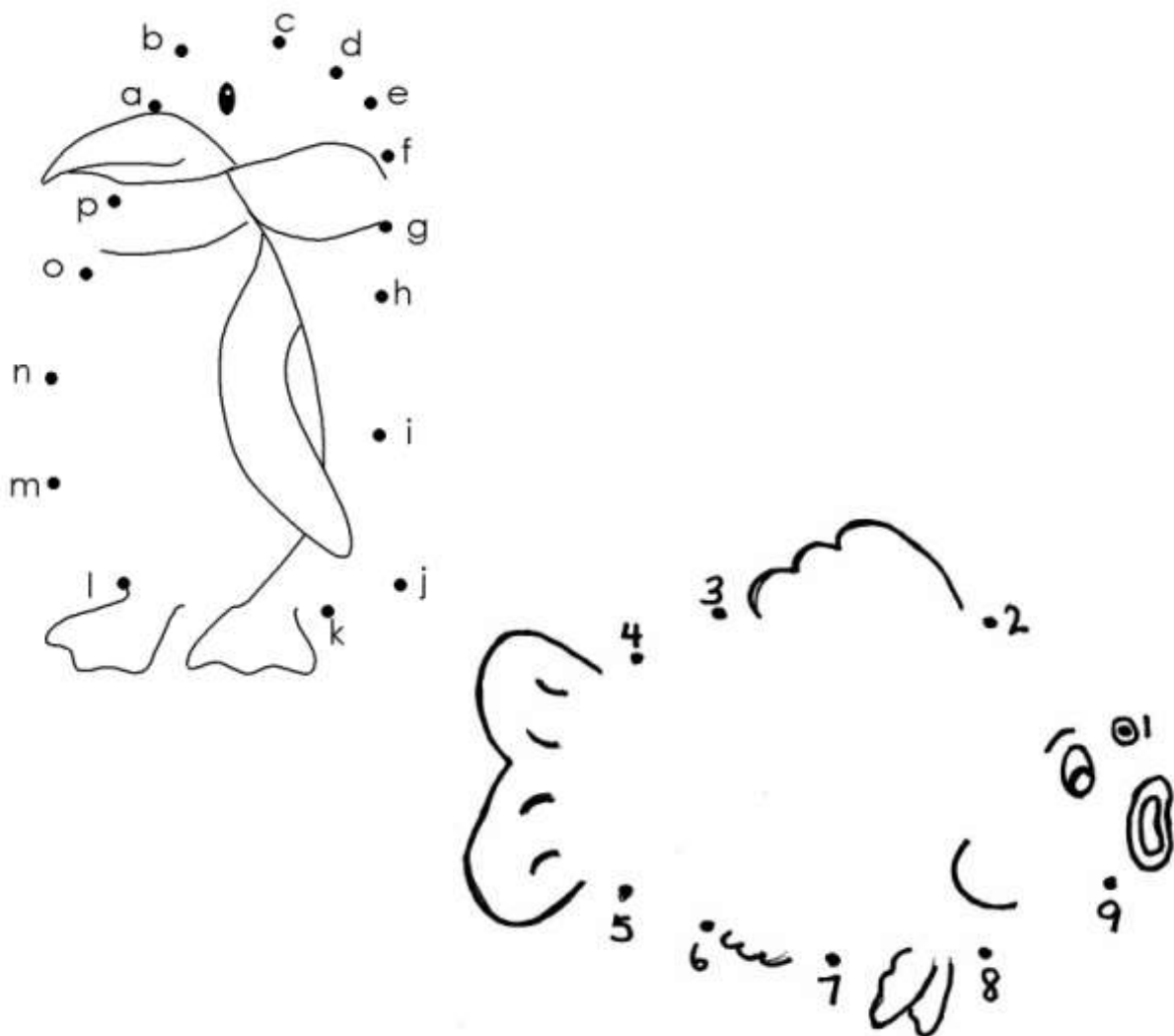
Českomoravské vrchoviny byla zachváčena stříbrnou horečkou.

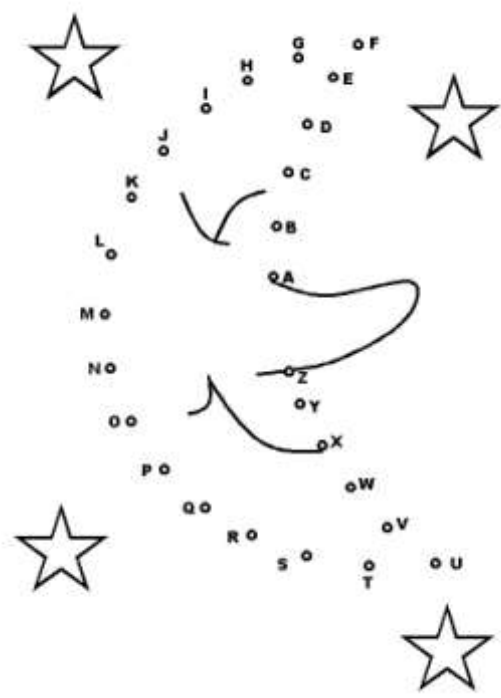
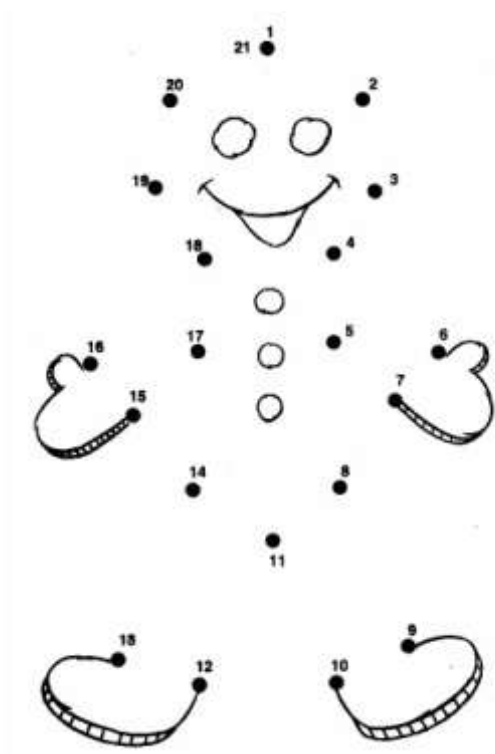
Po Smilově smrti (r. 1355) drželi Ronov jeho synové Čeněk (1357–1379) a Zdeněk z Ronova (1357 až 1375). Od r. 1357 byli zároveň majiteli hradu Letovic a městečka Borové. Záhy potom Smilovi synové k ronovskému hradu připojili městečko a hrad Přibyslav. Když se před r. 1360 dělil

majetek jejich otce, obdržel Zdeněk z Ronova hrady Ronov a Přibyslav s borovským zbožím a jeho bratr Čeněk Letovice na Moravě.

Za Zdeňkovy vlády na hradě Ronově se v r. 1366 připomíná purkrabí Petr. Po Zdeňkově smrti († kolem r. 1315) postoupila jeho dcera Anna ronovské panství strýci Čeněkovi z Ronova a Letovic. Ten na hradě Ronově v r. 1381 založil kapli Nanebevzetí P. Marie a pro vydržování hradního kaplanství věnoval ves Čachotín. Po Čenkově smrti (kolem r. 1390) náležel Ronov jeho nejstaršímu synovi Zikmundovi z Ronova a Letovic až do r. 1397, kdy spojené ronovskopřibyslavské panství zdědil jeho mladší bratr Smil. Po Smilově smrti v r. 1405 převzal Ronov s Přibyslaví nejmladší Smilův bratr Čeněk z Ronova a Letovic. Avšak sympatie Čenka i jeho bratra Hynka z Letovic s nepřáteli husitů i jejich přímá účast při tažení Kutnohorských proti městu Chotěboři v r. 1421 znamenaly i konec hradu Ronova, který byl při obléhání Přibyslavi 7. října 1424 dobyt husitským vojskem. I když byl ronovský hrad poškozen, mohlo se v něm dále bydlet; přesto jej ronovští páni před r. 1444 prodali Hynku Ptáčkovi z Pirkenštejna. Od této doby až do r. 1515, kdy hrad byl připojen k polenskému panství, byl stále ještě v dobrém stavu. Avšak v r. 1538 byl již pustý a později stále více chátral, až se nakonec změnil ve zříceninu.

Následující obrázky zkuste pospojovat po číslech nebo písmenech, jak jdou za sebou.

A teď přijde čas na otázky, jestli jste si něco z výletu vůbec zapamatovali...

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....